

Bestemmelse end vil blive blandt Lyendet, tror jeg ikke, at der vil være nogen Frygt i saa Henseende. Men jeg vil indrømme, at det Afgjørende for os ikke er dette, thi vi have ogsaa for en Del været enige med det ærede Medlem i hans Standpunkt; men jeg vil atter gjøre ham opmærksom paa, at det vilde omstøde hele Lovens Arbejde, hvis vi gif ind paa denne Tanke. Med Hensyn til Bestemmelsen i det andet Stykke kan jeg ganske slutte mig til, hvad der er fremkommet fra det ærede Medlem for Aalborg (Klein). Navnlige tror jeg ikke, at der kan være nogen Tvivl om, at der ikke er foretaget nogen Forandring i Regjeringsforlaget ved Ændringsforlaget. Hvad der vistnok har ledet det ærede Medlem for Sorø (Lauher) til at antage, at en saadan Forandring har fundet Sted, er vistnok, at der i Lyendeloven i de Paragrafer, der handle om de Tilfælde, hvor Lyendet bortjages af Tjenesten eller forlader den, ikke findes noget udtalt om, at Tjenesteforholdet dermed kan fordrøes ophævet fra den forurettede Parts Side; thi Lyendeloven indeholder, saa vidt jeg erindrer, kun Bestemmelser om Straf og Erstatning i saadanne Tilfælde, men den indeholder ikke Noget om, at det indgaaede Lyendeforhold derved og ipso er ophævet. Smidertid forekommer det mig, at en Bortjagelse eller en Bortgaaen fra Tjenesten dels er et saa godt Brud paa Kontrakten, at denne derved kan betragtes som ophævet og dels indeholder en Renunciation fra den Parts Side, der gaar bort eller jager den Anden bort, som maa gjøre det umuligt for dem at forlange Forholdet fortsat. Der eksisterer saaledes ikke nogen Meningsforskjel mellem det ærede Medlem og os, thi vor Hensigt har kun været at give et andet og kortere Udtryk af Regjeringsforlaget. — Med Hensyn til hvad det ærede Medlem forøvrigt har bemærket angaaende de langvarige Kontrakter, kan jeg i saa Henseende henholde mig til, hvad der er fremkommet fra anden Side. Jeg tror i det Hele taget, at det ærede Medlem fra Sorø Amt noget har overset, hvad vi have lagt megen Vægt paa, nemlig at man ikke vil gjøre Lovens Bestemmelser afhængige af visse bestemte Kontraktstider og derigennem modarbejde disse Kontraktstider og de længere Forhold, thi dette er Noget, der aabenbart ikke er Lovens Hensigt. Efter det ærede Medlems Forslag vilde ligeledes Lovens Bestemmelse om, at dette kun var halv-aarlige Kontraktforhold, der skulde berettigede til at faae skriftlig Paategning, blive ved at gjælde; men det er netop dette, vi ikke anse for rigtigt. Efter Udvalgets Ændringsforlag er der ikke bestemt nogen som helst Frist for, at denne Ret kan blive benyttet fra begge Parters Side, men efter det ærede Medlems Forslag vilde Regjeringens Forslag blive staaende. Dette foreskriver Kontrakt, naar Lyendeforholdet er stiftet paa længere Tid end $\frac{1}{2}$ Aar, men tillader den i alle Tilfælde, hvor Lyendet

forholdet indgaaes paa . . . (Afbrydelse). Nei, her tager jeg fejl; i det andet Tilfælde har det ærede Medlem ikke Ret. — Ligeledes skal jeg henholde mig til, hvad der er fremkommen fra det ærede Medlem for Aalborg (Klein) med Hensyn til Bøderne, og med Hensyn til, hvad det samme ærede Medlem bemærkede, at der vistnok mellem 2den og 3die Behandling vilde blive taget under Overveelse, om en saadan Forandring burde indføres, som det ærede Medlem har foreslaaet med Hensyn til § 10, naturligvis med den Modifikation, der fremgik af det ærede Medlems Fordrag, og som det forekom mig, at det ærede Medlem for Sorø (Lauher) erklærede sig tilfreds med, — ikke ved Tale men ved Gøbarde, hvis jeg forstod ham rigtig. I saa Henseende kan jeg slutte mig til det ærede Medlem for Aalborg, idet det nemlig vistnok er Udvalgets Hensigt at foretage den fornødne Rettelse. Saa vidt jeg erindrer, er der ikke fremkommet andre Bemærkninger, som trænge til at indpeges. Den høitæredede Justitsminister har dog vistnok i det Væsentlige i alle Punkter erklæret sig enig med Udvalget, og jeg skal derfor slutte med at anbefale Thinget at vedtage Udvalgets Forslag. Jeg veed ikke, om det ærede Medlem for Sorø holder paa, at hans Forslag blive affemte, men hvis dette er Tilfældet, og den Diskussion, der har fundet Sted, ikke har forandret det ærede Medlems Ansuelser, vil jeg fravaade Vedtagelsen af de Ændringsforslag, han har stillet, idet jeg dertil vil knytte den Bemærkning, at der fra Udvalgets Side selvsølgelig skal ske Skridt for at høde paa den Mangel, som det ærede Medlem har paavist med Hensyn til § 10.

Sagb: Naar den ærede Ordfører udtalte, at der fandt en Bøgelvirkning Sted imellem Lovgivningen og den almindelige Retsbevidsthed, er dette ogsaa omtrent, hvad jeg mente med min Udtalelse. Det faldt mig naturligvis ikke ind at benægte, hvad jeg kunde udtrykke med Skriftens Ord, at nemlig Enhver — i det Mindste enhver hæderlig og retsindig Mand — har en Lov skrevet i sit eget Hjerte; men hvad der staaer skrevet der temmelig utydeligt, præciserer den borgerlige Lov saa skarpt og tydeligt, at man kan tage og føle derpaa, og det tror jeg har en langt mere direkte Indvirkning paa den almindelige Retsbevidsthed om Forbrydelsens Natur og Bøffelighed, end den anden dunke og utydelige Skrift. Forøvrigt skal jeg ikke komme videre ind paa dette Punkt, som naturligvis ikke hører hjemme her; men derimod skal jeg bemærke, at, naar den ærede Ordfører udtalte, at han troede, at min Stilling til denne Sag væsentlig var begrundet i Omskiftet om at indføre en Slags militær Disciplin overalt, er dette ikke Tilfældet. Jeg ønsker ganske vist, at der skal være den Orden i Huset og i Hjemmet, som er en uundværlig Betingelse for, at alt kan gaa til, som det bør